

Королева бджіл

Брати (Якоб і Вільгельм) Грім

Якось двоє королевичів подалися у світ шукати пригод. Захопило їх там у свій вир життя, збилися вони на манівці, та вже й не вернулися додому. Тоді найменший королевич, якого всі звали Дурником, пішов шукати братів. Та коли він нарешті знайшов їх, ті почали сміятися з нього.

— Де вже тобі, неумудрому, домогтися чогось у світі, як навіть ми, багато розумніші за тебе, з чим прийшли в нього, з тим і лишилися!

Пішли вони далі разом і натрапили на мурашник. Два старші брати хотіли розкидати його й подивитися, як перелякані мурашки бігатимуть і переноситимуть у безпечне місце свої яєчка, та Дурник сказав:

— Не чіпайте їх, мені буде дуже тяжко, як ви зруйнуєте мурашник.

Пішли вони далі й побачили озеро, де плавали качки. Старші брати хотіли вполювати їх, але Дурник не дав їм і сказав:

— Не чіпайте їх, мені буде дуже тяжко, як ви вб'єте качок.

Потім вони натрапили на бджолине дупло, в якому було так багато меду, що він аж по стовбурі стікав. Два брати хотіли розпалити багаття під деревом і подушити бджіл, щоб забрати мед, але Дурник знов не дав їм і сказав:

— Не чіпайте їх, мені буде дуже тяжко, як ви попалите бджіл.

Нарешті брати прийшли до якогось замку. Бачать — а в стайнях стоять кам'яні коні й ніде немає жодної живої душі. Вони оглянули весь замок, кожную його залу, і скрізь було порожньо. Аж ось у самому кінці вони натрапили на двері, які були замкнені на три замки. Але в дверях було маленьке віконечко. Брати заглянули крізь нього в кімнату й побачили там сірого, як попіл, чоловічка, що сидів біля столу. Вони погукали його раз, другий, та чоловічок ніби не чув їх. Аж за третім разом він підвівся, відімкнув двері і вийшов до них. Але не озвався жодним словом, тільки повів їх до столу, заставленого всілякими наїдками й напоями. А коли брати наїлися й напилися, відвів кожного до окремої спальні.

Другого ранку чоловічок прийшов до старшого брата, мовчки кивнув йому головою і підвів його до кам'яної таблиці. Глянув королевич на таблицю, а там написані три завдання, які треба виконати, щоб зняти чари з замку. Перше завдання — визбирати в лісі за день з-під моху перли зачарованих королівен. Усіх тих перлів була тисяча, і якщо до заходу сонця хоч одна перлина не буде знайдена, той, хто шукатиме їх, обернеться в камінь.

Старший брат пішов у ліс і цілий день шукав перлини, та знайшов до вечора тільки сто. І коли зайшло сонце, сталося так, як було написано на таблиці: він обернувся в камінь.

Наступного дня пішов у ліс середній брат, але йому не пощастило так само, як і старшому, — він знайшов до вечора не більше як двісті перлин і обернувся в камінь.

Нарешті настала черга йти в ліс Дурникові. Шукав він, шукав перлини, але спробуй знайти їх серед моху! Дуже то була забарна справа. Побачив він, що до вечора всіх не вишукає, сів на камінь та й заплакав.

Сидить він, плаче, аж гульк — а до нього йде мурашиний король, якому він дорогою врятував життя, і за собою п'ять тисяч мурашок веде. Почали вони нищпорити між мохом і невдовзі познаходили всі перлини й поклали в купку перед Дурником.

А друге завдання було таке: дістати з озера ключа від спальні королівен.

Прийшов Дурник до озера, а по ньому плавають ті качки, яким він дорогою врятував життя. Довідались вони, що йому треба, пірнули на дно й витягли ключа.

А третє завдання було найважче. Треба було з трьох заснулих королівен вибрати наймолодшу й найкращу. Але вони були всі однаковісінькі, тільки тим і відрізнялися, що, перше ніж на них наслано чари, їли неоднакові солодощі: старша грудку цукру, середня ложку сиропу, а найменша ложку меду.

Зажурився Дурник — хіба можна вгадати, що котра їла? Аж гульк — а до нього летить королева бджіл, яких він урятував від вогню дорогою. Вона обнюхала уста кожної з заснулих королівен і врешті сіла на уста тієї, що їла мед. Так Дурник узнав, яку королівну треба вибрати.

Як тільки він назвав її, чари відразу розвіялися, всі прокинулись зі сну, а ті, хто обернулись в камінь, знов набули людської подоби.

Дурник заручився за наймолодшою і найкращою королівною, а коли помер її батько, став королем. А його брати одружилися з сестрами нової королеви.

Переклад Євгена Поповича